

هوالحکیم

دانشکده مجازی و قطب علمی آموزش الکترونیکی پیشرفته در علوم پزشکی

معاونت آموزشی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شیراز

طرح درس «روش پژوهش در آموزش»

جدول شماره ۱: اطلاعات کلی درس

اطلاعات درس		
نام درس: پژوهش در آموزش	تعداد واحد: ۲ (۱ واحد نظری + ۱ واحد عملی)	
گروه هدف: دانشجویان دکتری یادگیری الکترونیکی در علوم پزشکی	پیش نیاز درس: ندارد	
گروه آموزشی ارائه دهنده درس: یادگیری الکترونیکی در علوم پزشکی		
اطلاعات استاد مسئول درس		
نام و نام خانوادگی: دکتر زهرا کریمیان	مرتبه علمی: استادیار	گروه آموزشی: یادگیری الکترونیکی در علوم پزشکی
اطلاعات تماس:		
<ul style="list-style-type: none"> نشانی محل کار: شیراز، خیابان نشاط، مجتمع سالن‌های همایش صدرا و سینا، طبقه دوم، دانشکده مجازی ایمیل: Karimian_z@yahoo.com تلفن محل کار: ۳۲۳۰۰۰۳۷ داخلی ۲۰۲۱		

اطلاعات استاد همکار درس		
نام و نام خانوادگی: دکتر ناهید ظریف صنایعی	مرتبه علمی: دانشیار	گروه آموزشی: یادگیری الکترونیکی در علوم پزشکی
اطلاعات تماس:		
<ul style="list-style-type: none"> نشانی محل کار: شیراز، خیابان نشاط، مجتمع سالن‌های همایش صدرا و سینا، طبقه سوم، دانشکده مجازی ایمیل: Nzarifsanaee@gmail.com تلفن محل کار: ۳۲۳۰۰۰۳۷ داخلی ۲۲۱۵		

اطلاعات استاد همکار درس		
نام و نام خانوادگی: دکتر مانوش مهربانی	مرتبه علمی: استادیار	گروه آموزشی: یادگیری الکترونیکی در علوم پزشکی
اطلاعات تماس:		
<ul style="list-style-type: none"> نشانی محل کار: شیراز، خیابان نشاط، مجتمع سالن‌های همایش صدرا و سینا، طبقه سوم، دانشکده مجازی ایمیل: Nzarifsanaee@gmail.com تلفن محل کار: ۳۲۳۰۰۰۳۷ داخلی ۲۲۱۲		

معرفی درس

تعالی و توسعه دانشگاهها مستلزم تولید دانش و فناوری در رشته های مختلف و کاربرد پژوهش های علمی است. این امر به ویژه در رشته های نوپایی چون یادگیری الکترونیکی در علوم پزشکی بسیار حائز اهمیت است. نوپدید بودن بهره گیری از فناوری های نوین در آموزش علوم پزشکی و همسویی با توسعه فناوری در جهان از یک سو، و ضرورت بکارگیری قابلیت های فضای مجازی و فناوری های نوین آموزشی با شرایط و زمینه های بومی کشور از سوی دیگر ضرورت توجه به پژوهش های بنیادی و کاربردی در این عرصه را یادآور می شود. از این رو لازم است کارشناسان و مدیران نظام آموزشی با کسب دانش و مهارت و نگرش مناسب در روش شناسی پژوهش در آموزش قلمروی تحقیقات در حوزه یادگیری الکترونیکی و آموزش مجازی را توسعه بخشند.

اهداف درس

هدف کلی: کسب دانش و مهارت لازم برای کاربست روش شناسی پژوهشی مبتنی بر اصول علمی و اخلاقی برای طراحی و اجرای پژوهش های بنیادی و کاربردی در حوزه آموزش علوم پزشکی و یادگیری الکترونیکی

اهداف اختصاصی

اهداف شناختی

- ۱) مبانی و مفاهیم روش علمی و ماهیت تحقیقات کمی را تحلیل نماید.
- ۲) شیوه صحیح بیان مساله، تعیین اهداف پژوهش، سوالات پژوهشی و فرضیات پژوهشی و آماری را نقد نماید.
- ۳) نحوه بررسی پیشینه پژوهش و شیوه های مطالعات مروری را شرح دهد.
- ۴) روش های کمی توصیفی (پیمایشی، همبستگی، علی مقایسه ای را طراحی و نقد نماید.
- ۵) روش های کمی تجربی و نیمه تجربی و کارازمایی بالینی در آموزش را طراحی و نقد نماید.
- ۶) انواع شیوه های نمونه گیری و تعیین حجم نمونه در تحقیقات توصیفی و تجربی را شرح دهد.
- ۷) ابزارهای گردآوری اطلاعات در زمینه پژوهش در آموزش را طراحی و ارزیابی نماید.
- ۸) انواع مقیاس های اندازه گیری در پرسشنامه های پژوهش در آموزش را تحلیل و ارزیابی نماید.
- ۹) روشهای تعیین روایی و پایایی ابزارهای پژوهش را طراحی و تحلیل نماید.
- ۱۰) اعتبار درونی و بیرونی پژوهش را تحلیل و ارزیابی نماید.
- ۱۱) ملاحظات اخلاقی در پژوهش های آموزشی با تاکید بر آموزش مجازی را تحلیل نماید.
- ۱۲) شیوه های تلخیص و ارائه نتایج، بحث، تفسیر و نتیجه گیری پژوهش های آموزشی را تحلیل و ارزیابی نماید.

اهداف مهارتی

- ۱۳) یک پروپوزال (پیشنهاد پژوهشی) با موضوع یادگیری الکترونیکی تدوین نماید.
- ۱۴) از مجلات و پایگاههای اطلاعاتی مرتبط با آموزش پزشکی و یادگیری الکترونیکی مقالات روز را جستجو و ارائه نماید.

اهداف نگرشی

- ۱۵) اخلاق پژوهشی و رویکرد علمی در انجام تحقیقات را در همه مراحل تحقیق رعایت نماید.

روش ارائه درس

راهبرد آموزشی

این درس به شیوه تدریس گروهی و با رویکرد آموزشی یادگیری ترکیبی Blended Learning ارائه می شود. علاوه بر ارائه حضوری همه جلسات، از ابزارهای تعاملی سامانه مدیریت یادگیری (نوید^۱)، تکالیف و فعالیت های یادگیری، تالار گفتگو، خودآزمون ها و ... نیز استفاده خواهد شد. کلیه محتواها و منابع آموزشی، خودآزمون ها و تکالیف و .. بر روی سیستم مدیریت یادگیری نوید ارائه می شود.

روش تدریس حضوری

سخنرانی کوتاه استاد، بحث و گفتگو، نقد مقالات و ارائه کنفرانس های کلاسی توسط دانشجویان همراه با بازخورد و نقش هدایتگر^۲ استاد

روش تدریس الکترونیکی

- شیوه های همزمان: در صورت ضرورت
- شیوه های غیر همزمان: به اشتراک گذاری محتواها و منابع، ارائه تکالیف و فعالیت های یادگیری، تالار گفتگو و خودآزمون

منابع آموزشی

• روشهای تحقیق کمی و کیفی در علوم تربیتی و روانشناسی جلد ۱ تا ص ۱۰۲۸ جلد ۲، والتر بورگ، جویس گال، مردیت دامین گال، ترجمه احمدرضا نصر، حمیدرضا عریضی، محمود ابوالقاسمی، خسرو باقری، محمدحسین علامت ساز، محمدجعفر پاک سرشت، علیرضا کیامنش، علی دلاور، غلامرضا خوی نژاد، خسرو باقری، محمد خیر، زهره خسروی، منیجه شهنی ییلاق؛ تهران: نشر دانشگاه شهیدبهشتی و سمت، جدیدترین چاپ.

- **Qualitative, Quantitative, and Mixed Methods Approaches, John W. Creswell. 4th ed (Available)**
- **Research Methods in Education, Louis Cohen, Lawrence Manion, Keith Morrison, Last edition ed, 2017**
- **Introduction to Research in Education, Donald Ary, Lucy Cheser Jacobs Chris Sorensen, 8 th ed, 2012**

نمره	تکالیف و فعالیت های یادگیری
۱	• فعالیت یادگیری: روش های نمونه گیری و تعیین حجم نمونه
۱	• فعالیت یادگیری: تعیین روایی محتوایی و صوری
۱	• فعالیت یادگیری: تمرین طراحی پژوهش
۲	• نقد مقالات

نمره	شیوه ارزشیابی دانشجو	نوع ارزشیابی
۵	• مشارکت فعال در بحث و گفتگو و انجام تکالیف و فعالیت های یادگیری و نقد علمی مقالات	ارزشیابی تکوینی
۵	• تدوین و ثبت پروپوزال فردی در زمینه مباحث یادگیری الکترونیکی و آموزش مجازی در پژوهشیار	
۱۰	• آزمون پایان ترم (تستی و تشریحی)	ارزشیابی پایانی
۲۰		جمع کل

¹ Sumsnavid.vums.ac.ir

² Tutor

برنامه زمان بندی ارائه درس پژوهش در آموزش

گروه هدف: دانشجویان دکتری یادگیری الکترونیکی در علوم پزشکی		سال ورودی: بهمن ۱۴۰۰ / مهر ۱۴۰۱	
زمان ارائه درس: ۱-۱۴۰۰			
روز	تاریخ	ساعت	عناوین
یکشنبه	۱۴۰۱-۶-۲۷	۹:۳۰ - ۱۱	• معارفه و معرفی درس
یکشنبه	۱۴۰۱-۷-۳	۹:۳۰ - ۱۱	تعطیل رسمی
یکشنبه	۱۴۰۱-۷-۱۰	۹:۳۰ - ۱۱	• مبانی و مراحل روش علمی و طراحی پژوهش های کمی
یکشنبه	۱۴۰۱-۷-۱۷	۹:۳۰ - ۱۱	• بیان مساله، گزاره های تحقیق (اهداف، سوالات، فرضیات پژوهشی و آماری و متغیرها)
یکشنبه	۱۴۰۱-۷-۱۷	۹:۳۰ - ۱۱	• عملی (تعیین عنوان و نوشتن بیان مساله و اهداف و فرضیات برای یک موضوع پژوهش)
یکشنبه	۱۴۰۱-۷-۲۴	۹:۳۰ - ۱۱	• نحوه بررسی پیشینه پژوهش و ساخت چارچوب مفهومی پژوهش • انواع روشهای مرور متون (مرور سیستماتیک، متا آنالیز، اسکوپینگ Review و ...)
یکشنبه	۱۴۰۱-۸-۱	۹:۳۰ - ۱۱	عملی (ارائه ژورنال کلاب توسط دانشجویان دکتری)*
یکشنبه	۱۴۰۱-۸-۸	۹:۳۰ - ۱۱	• روش های کمی توصیفی (پیمایشی، علی مقایسه ای، همبستگی)
یکشنبه	۱۴۰۱-۸-۱۵	۹:۳۰ - ۱۱	• روش های کمی تجربی و نیمه تجربی
یکشنبه	۱۴۰۱-۸-۲۲	۹:۳۰ - ۱۱	عملی (ارائه ژورنال کلاب توسط دانشجویان دکتری)*
یکشنبه	۱۴۰۱-۸-۲۹	۹:۳۰ - ۱۱	• روش تجربی کارآزمایی بالینی؛ ملاحظات اخلاقی، کورسازی • آشنایی با مجلات علمی و پایگاههای اطلاعاتی در زمینه یادگیری الکترونیکی
یکشنبه	۱۴۰۱-۹-۶	۹:۳۰ - ۱۱	جلسه عملی (نقد و بحث گروهی بر روی مقاله کارآزمایی بالینی)
یکشنبه	۱۴۰۱-۹-۱۳	۹:۳۰ - ۱۱	• مطالعات کوهورت، مطالعات طولی گذشته نگر و آینده
یکشنبه	۱۴۰۱-۹-۲۰	۹:۳۰ - ۱۱	• انواع شیوه های نمونه گیری و تعیین حجم نمونه در تحقیقات توصیفی و تجربی
یکشنبه	۱۴۰۱-۹-۲۷	۹:۳۰ - ۱۱	• ابزارهای گردآوری اطلاعات در زمینه پژوهش در آموزش • انواع مقیاس های اندازه گیری در پرسشنامه های پژوهش
یکشنبه	۱۴۰۱-۱۰-۴	۹:۳۰ - ۱۱	• روشهای تعیین روایی و پایایی ابزارهای پژوهش
یکشنبه	۱۴۰۱-۱۰-۱۱	۹:۳۰ - ۱۱	• اعتبار درونی و بیرونی پژوهش • شیوه های تلخیص و ارائه نتایج، بحث، تفسیر و نتیجه گیری پژوهش های آموزشی
یکشنبه	۱۴۰۱-۱۰-۱۸	۹:۳۰ - ۱۱	• جلسه جمع بندی و ارائه پروپوزال دانشجویان
بازه زمانی امتحانات طبق تقویم آموزشی،		• فورجه امتحانی	
۲۴ دی تا ۶ بهمن ماه ۱۴۰۱ می باشد		• آزمون پایان ترم	

* مدت زمان ارائه هر دانشجو ۳۰ دقیقه ارائه مقاله و ۱۰ دقیقه برای پرسش و پاسخ (شاخص ارزیابی: کیفیت مقاله، جدید بودن مقاله، کیفیت ارائه، رعایت زمان در عین جامع بودن ارائه، و توانایی پاسخ به سوالات)